

ΠΟΛ ΜΕΡΦΙ: Ο ΡΟΜΠΕΝ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ (του Άρη Χατζηστεφάνου)

Ένας Ιρλανδός πρώην ευρωβουλευτής απειλείται με ισόβια δεσμά. Το έγκλημά του; Πίστευε ότι το νερό είναι δημόσιο αγαθό, το οποίο δεν μπορεί να υπερκοστολογείται και να περνά στα χέρια ιδιωτικών μονοπωλίων.

«Ο Ρομπέν των Δασών προστάτευε τα δημόσια αγαθά από τα αδίστακτα αρπακτικά», Νόαμ Τσόμκι

Για αιώνες η φιγούρα του Ρομπέν των Δασών είχε συνδεθεί στο συλλογικό υποσυνείδητο εκατομμυρίων ανθρώπων με έναν αλτρουιστή ληστή, ο οποίος έπαιρνε τα χρήματα των πλούσιων ταξιδιωτών και τα αναδιένεμε στους φτωχούς – ακριβώς δηλαδή το αντίστροφο απ' ό,τι συμβαίνει σήμερα με τους σταθμούς διοδίων σε αρκετές αποικίες χρέους της Ευρώπης.

Οι ιστορικοί διαφωνούν εάν ο μύθος στηρίζεται σε υπαρκτό πρόσωπο που έζησε τον 13ο αιώνα στην Αγγλία, αλλά και εάν ο Ρομπέν των Δασών δήλωνε πίστη στον βασιλιά ή αμφισβητούσε το σύνολο της κρατικής εξουσίας.

Όπως έχουμε εξηγήσει όμως και παλαιότερα, μία από τις πιο ενδιαφέρουσες ιστορικές αναλύσεις του μύθου, την οποία παρουσίασε παλαιότερα ο Νόαμ Τσόμκι, συνδέει τον Ρομπέν των Δασών με το κίνημα κατά των ιδιωτικοποιήσεων.

Η ιστορία που μας διηγείται ο καθηγητής του MIT μάς φέρνει πίσω στο 1215 μ.Χ. όταν υπογράφεται η περίφημη Magna Carta, η οποία αφορά, μεταξύ άλλων, τις σχέσεις Κράτους- Εκκλησίας και στρέφεται εναντίον της παράνομης φυλάκισης ανθρώπων.

Αυτό που ελάχιστοι γνωρίζουν είναι ότι η Magna Carta είχε και

ένα συνοδευτικό έγγραφο που λεγόταν η Χάρτα των Δασών – το οποίο με την έλευση του καπιταλισμού καταχωνιάστηκε σε κάποιο συρτάρι και λησμονήθηκε.

Η Χάρτα των Δασών όριζε ότι κάθε ελεύθερος άνθρωπος έπρεπε να έχει πρόσβαση στο δάσος του βασιλιά, από όπου θα μπορούσε να συλλέγει ξυλεία για θέρμανση και οικοδομικές εργασίες αλλά και νερό και τροφή για τα ζώα του.

Ουσιαστικά πρόκειται για το πρώτο έγγραφο στην Ιστορία που καθορίζει με τόση σαφήνεια το δικαίωμα των πολιτών σ' αυτό που σήμερα αποκαλούμε δημόσια αγαθά.

Ο Τσόμσκι μάλιστα διευκρινίζει ότι λέγοντας δάσος δεν αναφερόταν μόνο σε περιοχές άγριας βλάστησης αλλά στα βασιλικά κτήματα, όπως είχαν διαμορφωθεί από την παρέμβαση προηγούμενων γενεών.

Η έννοια του δημόσιου αγαθού, δηλαδή, δεν αφορούσε μόνο το νερό των ποταμών και τον αέρα αλλά ακόμη και τα δέντρα που φυτεύτηκαν από ανθρώπους στο πέραςμα των χρόνων.

Ο μύθος του Ρομπέν των Δασών, λοιπόν, περιγράφει την πρώτη μεγάλη σύγκρουση για τα δικαιώματα των πολιτών στα δημόσια αγαθά. Μια μάχη που εν πολλοίς θα χαθεί με την έλευση του καπιταλισμού.

Ακόμη βέβαια και με την επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού, από τα τέλη της δεκαετίας του '70, οι ιδιωτικοποιήσεις δεν αφορούσαν το σύνολο των υποδομών ή των δημόσιων αγαθών.

Ο ίδιος ο Μίλτον Φρίντμαν εξηγούσε ότι δεν θα έπρεπε ποτέ να ιδιωτικοποιηθεί το οδικό δίκτυο ή οι ένοπλες δυνάμεις – κάτι που οι επίγονοί του αγνοούν προσφέροντας τους αυτοκινητόδρομους σε μεγάλους κατασκευαστικούς ομίλους και την εθνική άμυνα σε εταιρείες μισθοφόρων.

Αντίστοιχα, στη Δυτική Ευρώπη ήταν σαφές ότι ορισμένα μονοπώλια (όπως το δίκτυο ύδρευσης ή οι σιδηρόδρομοι) πρέπει

να παραμένουν στον έλεγχο του Δημοσίου, αφού καμία εταιρεία δεν είναι διατεθειμένη να επενδύσει σε υποδομές όταν δεν υπάρχει μια στοιχειώδης μορφή ανταγωνισμού (δεν μπορείς να περάσεις παράλληλα δίκτυα ύδρευσης ή να στήσεις διαφορετικές γραμμές τρένων).

Όποτε παραβιάστηκε αυτός ο κανόνας το αποτέλεσμα ήταν οι πολίτες να πληρώνουν το κόστος των υποδομών και οι ιδιώτες να διαχειρίζονται μόνο τις κερδοφόρες δραστηριότητες των δικτύων.

Μετά την κρίση, όμως, του 2007-08 αυτός ο οικονομικός παραλογισμός επιβλήθηκε από την τρόικα σε αρκετές χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας που βρέθηκαν σε καθεστώς μνημονίων. Στην Ιρλανδία ο έλεγχος της κατανάλωσης νερού πέρασε στην ημικρατική εταιρεία Irish Water, με αποτέλεσμα κάθε νοικοκυριό να επιβαρυνθεί κατά 500 ευρώ επιπλέον τον χρόνο.

Παράλληλα όμως άνοιγε ο δρόμος για την ιδιωτικοποίηση του δικτύου ύδρευσης – ακριβώς τη στιγμή που η Ιρλανδία «εθνικοποιούσε» τις ζημιές που είχε υποστεί το ιδιωτικό τραπεζικό σύστημα τζογάροντας στο καζίνο του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Οι Ιρλανδοί απάντησαν με τις μαζικότερες και πιο μαχητικές κινητοποιήσεις που έχει γνωρίσει η χώρα τις τελευταίες δεκαετίες. Όσοι πρωτοστάτησαν όμως σ' αυτό το κίνημα, όπως ο πρώην ευρωβουλευτής Πολ Μέρφι, σήμερα διώκονται με την ίδια μεσαιωνική μανία που αντιμετώπιζε ο Ρομπέν των Δασών.

Ο Πολ Μέρφι αντιμετωπίζει κατηγορίες που ισοδυναμούν με απαγωγή και επισύρουν ισόβια δεσμά γιατί μαζί με δεκάδες άλλους ακτιβιστές είχε πραγματοποιήσει... καθιστική διαμαρτυρία εμποδίζοντας την αρχηγό του Εργατικού Κόμματος Τζόαν Μπάρτον να αποχωρήσει από μια εκδήλωση στο νοτιοδυτικό Δουβλίνο.

Η καφκική δίωξη είναι ενδεικτική του τρόμου που προκάλεσε στο οικονομικό και πολιτικό κατεστημένο ένα κίνημα εναντίον της λιτότητας και των ιδιωτικοποιήσεων. Βουλευτής του δεξιού ιρλανδικού κόμματος Φίνε Γκάελ έφτασε να συγκρίνει την

καθιστική διαμαρτυρία με τη δράση του ISIS.

Οχτώ αιώνες μετά τη Magna Carta ευτυχώς υπάρχουν ακόμη μερικοί Ρομπέν των Δασών να τρομοκρατούν τον γυμνό βασιλιά.

Δείτε

Thisisnotacoup.com

Ο Πολ Μέρφι περιγράφει διαφορετικές μορφές «ληστείας» στο εσωτερικό της Ε.Ε. και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στην Ιρλανδία και την Ελλάδα.

Διαβάστε

«Ecology, Ethics, Anarchisma»

Ο Νόαμ Τσόμσκι αναλύει τις θέσεις για τον Ρομπέν των Δασών ως τον πρώτο αντικαπιταλιστή μαχητή πριν από την έλευση του καπιταλισμού (στη διεύθυνση chomsky.info/20140402)

Πηγή/φωτογραφία: Η Εφημερίδα των Συντακτών, efsyn.gr